

FILMFONDS

JAARVERSLAG 2006

◉ NEDERLANDS FONDS VOOR DE FILM ◉

◉ JAARVERSLAG 2006 ◉

INLEIDING 00'00"01

AAN HET WOORD 00'00"02

BELEID 00'00"21

JAAROVERZICHT 00'01"02

JAAR IN BEELD 00'01"09

BIJLAGEN 00'01"22

INLEIDING: EEN JAAR VAN GROTE VERANDERINGEN

Grote veranderingen zijn op til in de subsidiëring van de Nederlandse film. De veelbesproken cv-maatregel maakt plaats voor een nieuwe vorm van subsidie. Daarnaast gaat het Filmfonds zijn reguliere subsidies meer richten op de beste filmplannen. 'Meer geld voor minder films' is de boodschap van de nieuwjaarsreceptie op 19 januari 2007. De nadruk komt te liggen op artistieke kwaliteit en op duidelijkheid: heldere afspraken tussen Fonds en makers.

De positie van de Nederlandse film is de afgelopen jaren aanmerkelijk verbeterd. In eigen land is de publieke waardering toegenomen en in het buitenland groeit de belangstelling. Het stimuleringsbeleid van het kabinet werpt zijn vruchten af. Maar het Fonds wil meer en krijgt daarvoor steun uit Den Haag. De minister van OCW komt op 31 maart in de filmbrief met extra geld voor de artistieke film en internationale coproductie. De belastingderving voor cv's uit het verleden wordt omgezet in klinkende munt: jaarlijks twintig miljoen euro overheidsgeld voor speelfilm. Het kabinet stelt filmmakend Nederland in staat meer toeschouwers te trekken en grotere artistieke waardering te oogsten.

Met de twintig miljoen wil de minister marktwerking aanmoedigen. De belastingmaatregel wordt vervangen door een nieuwe Fondssubsidie: de zogeheten suppletieregeling. Deze subsidiëring verloopt strikt gescheiden van andere Fondssubsidies. Normaal toetst een adviescommissie artistiek inhoudelijk, bij de suppletieregeling vindt alleen een financieel-

technische toets plaats.

Het Fonds investeert meer in de beste en origineelste projecten en moedigt cultureel ondernemerschap aan. In het intensieve overleg met de filmwereld en met het departement zijn ook de bestuursleden van het Filmfonds betrokken.

Met de producenten zijn duidelijke afspraken gemaakt. Zij staan centraal, het Fonds schept de randvoorwaarden waarin de beste plannen verwezenlijkt kunnen worden. De aanvraagprocedure is vereenvoudigd. Plannen worden volgens duidelijke criteria beoordeeld. En er zijn afspraken over het elkaar raadplegen bij belangrijke beleidswijzingen.

Ook dit jaarverslag is op een nieuwe leest geschoeid. Wij willen niet alleen een completer beeld schetsen van de activiteiten van het Fonds, maar de lezer ook laten kennis maken met een aantal medewerkers. Cijfermatig en statistisch materiaal is tot de hoofdzaken beperkt. Meer gedetailleerde informatie is op de nieuwe website te vinden. Een aantal onderwerpen wordt op verzoek van het departement van OCW aangesneden. Hoeveel aanvragen er per categorie zijn verwerkt, vindt de lezer onder het kopje prestatie-indicatoren.

Met vriendelijke groet,

mede namens **Hans Dijkstal**,

Toine Berbers

AAN

HET

WOORD

HOE ZORG JE ERVOOR DAT HET GELD NAAR DE JUISTE PROJECTEN GAAT? WAT ZIJN DE PROBLEMEN WAAR HET FONDS MEE WORDT GECONFRONTEERD? WAAR MOET HET HEEN MET DE NEDERLANDSE FILM? DE VOORZITTER, DE DIRECTEUR EN GEZICHTSBEPALENDE MEDEWERKERS GEVEN ANTWOORD. EN ZE VERTELLEN OVER DE INVULLING VAN HUN WERK EN GEVEN HUN VISIE OP DE KOERS DIE HET FILMFONDS MOET VAREN.

‘IN ONDER- GESCHIKT- HEID AAN DE KUNSTENAAR’

IN ZIJN FUNCTIE VAN VOORZITTER VAN HET FILMFONDS WEEET **HANS DIJKSTAL** PASSIE VOOR DE FILM TE PAREN AAN ZIJN BESTUURLIJKE KWALITEITEN. ‘IK ZAL NOOIT IN DE VERWARRING KOMEN MIJZELF KUNSTZINNIGHEID TOE TE DICHTEN.’

WAAROM WORDT EEN MENS VOORZITTER VAN EEN FILMFONDS?

‘Film, en cultuur in het algemeen, heeft al heel lang mijn interesse. Ik kan samen met anderen de randvoorwaarden organiseren waarbinnen kunstenaars hun werk kunnen doen. Wat dat betreft ken ik mijn plek. Ik zal nooit in de verwarring komen mijzelf kunstzinnigheid toe te dichtten. Ik heb een dienende rol, in ondergeschiktheid aan de kunstenaar!’

U VERVULT EEN BELANGRIJKE BRUGFUNCTIE NAAR DEN HAAG. MAAR HOE BELANGRIJK IS KUNST EN CULTUUR OP DE POLITIEKE AGENDA?

‘Inderdaad: kunst en cultuur staan niet hoog op de politieke prioriteitenlijstjes. Maar tegelijkertijd heerst er wel het besef dat onze samenleving ook een beschaving is, en dat het van grote betekenis voor een beschaving is als kunsten en wetenschappen zich kunnen ontwikkelen.’

EN VERVOLGENS ZEGT IEDEREEN ‘AMEN’ EN GAAT WEER OVER TOT DE ORDE VAN DE DAG.

‘Er wordt te weinig boter bij de vis gedaan. Dan is het de taak van al die mensen die zich voor de kunst willen inzetten om op het belang van cultuur te blijven hameren.’

HET BELANGRIJKSTE PROBLEEM: ER IS TE WEINIG GELD.

‘Maar dat geldt niet exclusief de film, dat is in de breedte een probleem. Het theater, de muziek en de dans, bijvoorbeeld, hebben daar evenzeer last van. Het grootste probleem van de Nederlandse film is en blijft natuurlijk dat we in een klein taalgebied opereren. Daardoor is het bijna niet mogelijk om op rendabele wijze films te maken en moet er van alle kanten geld bij, vooral overheidsgeld.’

EN MET HET OVERHEIDSGELD DOET OOK DE BUREAUCRATIE HAAR INTREDE.

‘Een zekere mate van bureaucratie is dan onvermijdelijk. En ik begrijp de moeite die het veld

daarmee heeft best. Je komt dan als filmmaker in een dynamiek en in processen terecht die véér afstaan van het creatieve proces. Het is ook heel vervelend als je met je pet in de hand allerlei instanties moet aflopen en als je je overal in drievoud moet verantwoorden voordat je geld hebt om met het éigenlijke werk aan de slag te gaan. Aan de andere kant – en daar mag men zich in het veld wat mij betreft best wat bewuster van zijn – gaat het wel over gemeenschaps-gelden en daar kun je niet zorgvuldig genoeg mee omgaan. Toch is er ook goed nieuws wat de bureaucratie aangaat te melden. Doordat de suppletie-regeling – die de cv-maatregel vangt – nu ook onder de hoede van het Filmfonds komt, zijn we een stap dichterbij in de buurt van de één-loket-gedachte gekomen. Minder bureaucratie dus.’

BENT U HOOPVOL? WORDT HET NOG WAT MET DE FILM?

‘Ik hoop dat we nu in wat rustiger vaarwater terecht zijn gekomen. Ik denk dat het filmklimaat in Nederland zich beter kan ontwikkelen als er niet steeds weer nieuwe regelingen worden geïntroduceerd en als de bestaande regelingen helder zijn. Het is jammer dat het nieuwe kabinet noch in het regeerakkoord noch anderszins veel blijkt heeft gegeven van betrokkenheid bij de film. Het zou zo gemakkelijk zijn geweest om honderd miljoen extra voor de kunsten te reserveren – een klein bedrag op de rijksbegroting, maar een betekenisvolle hoeveelheid voor

de kunsten. Desondanks hoop ik dat minister Plasterk, naast het belang van z'n eigen stiel, de wetenschap, ook het belang van kunst en cultuur zal onderkennen en ondersteunen.’

‘RUST VOOR HET CREA- TIEVE BROED- PROCES’

TOINE BERBERS VOERT HET FILMFONDS DIT JAAR VOOR HET ZESDE JAAR AAN. DE IDEALEN ZIJN GEBLEVEN. ‘ER IS VOLDOENDE TALENT. HET BEGIN VAN EEN ARTISTIEKE OPLEVING IS ER EN HET FONDS MOET ZIJN MIDDELEN INZETTEN OM DAT GOED TE ONTWIKKELEN.’

VERGELIJK JE IDEALEN BIJ JE AANTREDEN, IN 2001, EENS MET DIE VAN NU?

‘Die idealen zijn niet wezenlijk veranderd. De Nederlandse film moet artistiek én aan de kassa een grotere rol spelen. De discussie onder filmmakers is de afgelopen jaren veel over de centen gegaan en weinig over de inhoud – misschien noodgedwongen omdat de wetgever het systeem wilde aanpassen. Dat heeft geresulteerd in een nieuwe subsidiemogelijkheid en in bijstelling van het Fondsbeleid. Ik hoop dat we deze koers een aantal jaren kunnen vasthouden, want het is voor het creatieve broedproces van het grootste belang dat er rust komt aan het regelingenfront.

Het begin van een artistieke opleving is er gelukkig al. Het Filmfonds ontwikkelt al enkele jaren meer gevoel voor bijzondere, verrassende filmplannen. De Filmbrief ondersteunt ons daarin, zodat we nog meer kunnen inzetten op artistieke kwaliteit. In 2006 hebben eigenzinnige filmmakers als Nanouk Leopold, David Lammers, Simone van Dusseldorp en Esther Rots van zich doen spreken. Allemaal makers met een sterk ontwikkeld filmisch oog, een persoonsgebonden stijl. Dergelijk talent schreeuwt om ondersteuning. Dat onderkent de minister ook en hij heeft over de jaren 2006-2008 zes miljoen euro vrijgemaakt voor de artistieke film. Ook de versterking van de adviescommissie met artistieke deskundigheid, naast natuurlijk de aanstelling van een artistiek intendant, draagt daaraan in belangrijke mate bij. Ik denk dat de basis wel

is gelegd voor een systeem dat enerzijds de publieksfilm stimuleert en anderzijds de artistieke vernieuwing aanjaagt.’

WELKE IDEALEN ZIJN, GEHEEL OF TEN DELE, GEREALISEERD?

‘Het beleid van talentontwikkeling zoals we dat al jaren voeren en dat jong talent helpt om via een getrappt systeem aan een carrière te werken, heeft veel vruchten afgeworpen. De Oversteekfilms, daar is ook de kritiek het over eens, behoren artistiek tot de interessantste films die de laatste jaren zijn geproduceerd. Het selecteren van de beste plannen gaat redelijk. Ook al hadden we vorig jaar een paar behoorlijke missers. En de bemensing van het fonds met de beste mensen uit de filmwereld is goed gelukt, zeker met de recente uitbreiding van de commissies.

WAT IS HET GROOTSTE PROBLEEM?

‘Voor kwalitatieve ontwikkeling, zowel artistiek als commercieel, is meer geld nodig. Het Fonds heeft nu de mogelijkheid om grote bijdragen te verstrekken aan de beste filmplannen, omdat de maxima zijn afgeschaft. Aan de ene kant is dat goed: een Fonds moet geloof in kwaliteit laten zien, maar het brengt ook problemen met zich mee. Want zo veel geld is er niet. Hoe ver moet je gaan? Hoe veel mag dat ten koste gaan van andere films? Wat zijn de gevolgen als we

minder films steunen omdat we meer geld per film geven? Tegen die vragen lopen we komend jaar in het selectieproces aan. Het ideale fonds zou natuurlijk, hoe flauw dat ook klinkt, gewoon meer geld moeten hebben. Het moet de beste plannen kunnen selecteren, het filmklimaat in Nederland optimaal stimuleren en een vruchtbare bodem creëren voor nieuw talent. Continuïteit is belangrijk. Er dienen voldoende goede films te worden gemaakt. We spelen niet zo’n grote rol op de Europese en mondiale markt als we zouden willen. Selecteurs van buitenlandse festivals vinden Nederlandse films niet bijzonder genoeg. Ook wij als Fonds zagen te weinig sprankelende plannen binnenkomen. We hopen met preciezere keuzes de Nederlandse film te helpen door te dringen op grote festivals. Gek genoeg heerst in den brede de hardnekkige overtuiging dat het Fonds uit zou zijn op grijze middelmaat. Het tegendeel is het geval: het mag wilder.’

ZIJN ER NOG MEER VOOR- OORDELEN WAARMEE JE ZOU WILLEN AFREKENEN?

‘Dat we te veel op de stoel van de producent zitten. De mate waarin we ons verdiepen in de filmplannen is met het veld afgestemd. Bovendien: onze nieuwe regeling voor de lange speelfilm durf ik de soepelste van heel Europa te noemen. Een ander punt van kritiek betreft onze veronderstelde ondoorzichtigheid – niet te verwarren met geslotenheid. Daar kan ik me wel iets bij voorstellen. We moeten onszelf en de

manier waarop we ons hebben georganiseerd en werken beter, helderder presenteren.’

VORIG JAAR KWAMEN ONDER ANDERE HET WOEDEN DER GEHELE WERELD, SPORTMAN VAN DE EEUW EN WILD ROMANCE UIT. ALLEDRIE NIET SUCCESVOL. HOE KAN DAT?

‘De filmgeschiedenis is deels geschreven met spectaculaire flops. Dat neemt niet weg dat wij mogelijk verkeerde keuzes hebben gemaakt. Soms kies je in geval van twijfel toch voor een project om de continuïteit niet in gevaar te brengen. In het geval van *Wild Romance* waren we zwaar verrast door de tegenvallende resultaten, daar hadden we absoluut meer van verwacht. In de evaluatie van deze projecten kijken we dan ook nadrukkelijk naar ons eigen functioneren. Aan de andere kant: angst voor mislukking mag een Fonds niet verlammen. Kunst gedijt bij de gratie van avontuur. Bij avonturen bestaat nu eenmaal het risico van mislukkingen.’

‘HOOR JE WAT IK ZEG? HET MAG MISLUKKEN!’

WILFRIED DEPEWEG MAG NA MART DOMINICUS HET RELATIEF JONGE ARTISTIEK INTENDANTSCHAP INVULLING GEVEN. ZIJN OPZET IS RADICAAL ANDERS; WAAR DOMINICUS DE POORTEN WIJD OPENZETTE, SELECTEERT DEPEWEG ZIJN PROJECTEN ZORGVULDIG EN STRENG. ‘NIEMAND WEET HOE HET UITPAKT.’

MOEST HET ROER OM, TOEN JIJ DAT VAN MART DOMINICUS OVERNAM?

‘Dat gaat met de opzet van het intendantschap vanzelf, omdat je juist geacht wordt hoogstpersoonlijk invulling aan die functie te geven. Mart zei in het begin tegen het veld: “Kom maar op!” En dus kwám heel filmend Nederland ook. Dat was een fantastisch gebaar van een geheel eigen, eenpersoons filmfonds. Ik wilde een breuk door veel strenger aan de voordeur te zijn. Ik ben de plannen gaan bekijken op inhoud én op de kans op realisering. Dus selecteer ik projecten zorgvuldig en ontwikkel ik ze samen met de makers.’

HEEFT HET INTENDANT- SCHAP EEN TOEGEVOEGDE WAARDE OP WAT HET FONDS AL DEED?

‘De commissie hier doet ontegenzeggelijk goed werk. Maar wat in elke commissie, waar ook, een rol speelt, zijn discussies die op gespannen voet staan met de doelstellingen. Consensus, bijvoorbeeld, geven en nemen. Niet te vermijden, maar het kan gemakkelijk tot een *middle of the road*-politiek leiden. De intendant kan risico's nemen en kan, in geval van twijfel, een plan tóch blijven steunen. Laatst nog vertelde ik een producent over een plan dat ik on-

der m'n hoede heb. Hij reageerde enthousiast: “Dat wordt Cannes!” Maar ik zei: “Ho! Niemand weet hoe het uitpakt. Hoor je wat ik zeg, hoor je het goed? Het mág mislukken!” Als je daadwerkelijke vernieuwing en artistieke wilt, kan dat alleen maar als je je openstelt voor verrassingen. En echte verrassingen kunnen ook negatief uitpakken, er is geen formule voor succes. Voor spelbaarheid verhoudt zich nu eenmaal slecht tot artistiekeit.’

EN NU ZIT JE HIER, ALS INTENDANT EN ALS MACHTSFACOR.

‘Zo zie ik het zelf niet. Makers kunnen ook gemakkelijk om me heen en de gebruikelijke route volgen. Ze hebben me hiervoor gevraagd en ik neem het er optimaal van. Dus: helaas, pinda-kaas, of: hoera en lang zullen ze leven. De functie van intendant is in nauwe samenspraak met en met instemming van het veld tot stand gekomen. En ik zit hier maar twee jaar. Ik kan dus nooit een structurele factor worden. Hoogstens een – hopelijk betekenisvol – incident.’

ZIJN ER AL RESULTATEN TE MELDEN, NA ÉÉN JAAR?

‘Twee van de films die onder mijn begeleiding zijn ontwikkeld, hebben realiseringsgeld gekregen. *Het laatste Gesprek* van Noud Heerkens is er één. De film wordt in één take opgenomen door 24 camera's die op een auto zijn gemon-

teerd. Het is een lange, zeventig minuten durende monoloog van een vrouw, gespeeld door Johanna ter Steege, die de avond tevoren door haar minnaar is gedumpte. We zien haar rondrijden in Madrid, waar ze woont, en zien en horen haar aan de telefoon.’

DE INTENDANT ALS COACH?

‘Nee, nadrukkelijk níet als coach. Dan zit je in het maakproces, ben je medeplichtig en ga je méédenken. Terwijl ik me het recht voorbehoud om ook tégen te denken. Ik wil geen kracht wegnemen bij de makers. Je hebt kinderen, die maken een tekening en opeens verscheuren ze die. Je vraagt: “Waarom doe je dat nou? Dat is de mooiste tekening die je ooit hebt gemaakt!” En dan zeggen ze: “Ja, maar hij was niet goed.” Dat! Dat je voelt: daar kan ik niet aankomen. De maker voelt wat goed is.’

‘EEN HIT KUN JE NIET AF- DWINGEN, EEN GOED GEMAAKTE FILM WEL’

EEN CULTUUROMSLAG. **ESMÉ LAMMERS**, INTENDANT VOOR DE COMMERCIËLE FILM, HEEFT EEN GEHEEL EIGEN WERKWIJZE ONTWIKKELD. ‘IEDEREEN DENKT DAT KWALITEIT IETS IS WAAROVER WEL CONSENSUS IS TE BEREIKEN. DAT IS VOLSTREKT NIET WAAR.’

MET JOU HEEFT HET FONDS EEN LASTIG IEMAND IN HUIS GEHAALD.

‘Als intendant geniet je een soort status aparte. Je kunt gebruikmaken van je vrije en tijdelijke positie om eens iets te proberen. Vanuit die positie is mij het een en ander opgevallen en heb ik ook kritiek. Niet alleen op het Filmfonds, maar ook op andere, vergelijkbare fondsen.’

DAN PRAAT JE VANUIT MAKERSPERSPECTIEF?

‘Ja, maar nu ook als intendant die ziet hoe dingen daadwerkelijk anders en, naar mijn opvatting, beter kunnen. Vaak is het voor makers niet helder waaraan ze moeten voldoen. Hun script wordt getoetst op grond van moeilijk definieerbare criteria. “De” kwaliteit is wat een commissie op dat moment en in die samenstelling als kwaliteit beschouwt.’

DAT IS INTERSUBJECTIVITEIT; HET HOOGST HAALBARE IN KWALITEITS-DISCUSSIES.

‘Dat kan, maar misschien moet de inhoudelijke kwaliteit wel helemaal niet worden beoordeeld. Als je zou weten welke film een succes zou

kunnen worden met niets anders dan een script en een filmplan in handen, zou je schatrijk zijn. Niemand, waar ook ter wereld, kan dat. Je weet nooit wat voor film er uit een scenario komt. Ook een commissie niet.’

DUS?

‘Dus moet je op een andere manier kwaliteit proberen af te dwingen. Door de eigen verantwoordelijkheid van de makers en hun passie voor de film te stimuleren, bijvoorbeeld. Alleen als makers het onderste uit de kan willen halen, heeft een film kans van slagen. Dat doe je niet door ze te dicteren hoe het moet, maar wel door ze te belonen als ze kwaliteit hebben geleverd. Als je de staat van dienst meeweegt bij je beslissing, krijgen mensen het gevoel dat succes tenminste ergens toe leidt; tot meer vrijheid en meer kansen. Nu moeten ook mensen die al jaren succesvol zijn, steeds weer verantwoording afleggen over allerlei inhoudelijke keuzes. Dat werkt intens ontmoedigend. Nogmaals: een hit kun je niet afdwingen, een goed gemaakte film wel.

Wat ik hier in mijn eigen, tijdelijke tokootje binnen het Fonds doe, is het volgende. Er zijn drie categorieën makers. Eén: recent succesvolle makers. Twee: professionele producenten, schrijvers en regisseurs. Drie: beginnende makers. Plannen van deze groepen beoordeel ik op hun eigen merites. Staat van dienst en aantoonbare interesse van commerciële partijen zijn aspecten die belangrijk zijn. Uitgangspunt is niet wát iemand wil, maar hóe iemand het wil. Is het een reëel plan? Is er een platform, is er financiering? Zijn de makers voldoende pro-

fessioneel? Wat de inhoud betreft, volstaat het, zeker in geval van recent succesvolle makers, om bij wijze van spreken te zeggen: we willen geen snuffmovies of porno, maar verder heb je alle vrijheid om de film te maken zoals jij denkt dat hij moet zijn en hij zijn publiek zal weten te bereiken.

Door te erkennen dat het maken van een goede film een kwetsbaar, intuïtief en creatief proces is waarbij inhoudelijke vrijheid essentieel is, hoop ik effectiever gebruik te maken van de creatieve kracht van makers en ze meer kans te geven te laten zien wat ze waard zijn. Het veld reageert uitermate positief. Makers voelen zich naar waarde geschat. Zo kunnen ze hun passie volgen en de markt laten bepalen wat wel en wat niet werkt – ook dat is vaak een hard gevecht, maar wel een eerlijk gevecht.’

‘INTENDANT MOET EIGEN- ZINNIG EN BRUTAAL ZIJN’

AFBOUWEN. EIND 2007 IS **MART DOMINICUS** WEG BIJ HET FONDS. ALS HOOFD ONDERZOEK EN ONTWIKKELING EN ALS INTENDANT. ALS INTENDANT NEEMT HIJ GEEN NIEUWE PROJECTEN MEER AAN, MAAR HANDELT HIJ DE LOPENDE AF. ‘HET IS WELLETJES; IK BEN IMMERS OOK FILMMAKER!’

JE WAS DE EERSTE ARTISTIEK ADVISEUR, INTENDANT, HIER. HOE HEB JE HET GEDAAN?

‘Juist omdat het de eerste keer was, dacht ik: laten we maar eens de deuren openzetten en iedereen uitnodigen met goede plannen te komen. Dat hebben we geweten. Er zijn er zo’n driehonderd binnengekomen. Ongeveer een derde hiervan heb ik geld gegeven. Hiervan zullen er zo’n dertig tot veertig voor realisering aan de commissie worden voorgelegd. *Ober* was de eerste die daadwerkelijk gemaakt is. Ik hoop dat er tien tot twintig zullen volgen.’

WILFRIED DEPEWEG, JE OPVOLGER, HEEFT ZELF REALISERINGSBUDGET EN OPEREERT DAARMEE NOG ONAFHANKELIJKER VAN DE COMMISSIE.

‘Dat is zijn keuze. Ik heb dat pertinent niet gewild. Ik vind niet dat je kunt begeleiden en adviseren en beoordelen tegelijk. Het zou de status van mijn advies vertroebelen als de maker zou weten dat ik een stem daarin zou hebben. Hij zou geneigd kunnen zijn om adviezen

van mij op te volgen die hij helemaal niet wil opvolgen, puur en alleen om meer kans op realiseringbudget te maken.’

WAT HEEFT JOUW INTENDANTSCHAP JOU EN HET FONDS GELEERD?

‘Wat het mij geleerd heeft, is dat je als intendant eigenzinnig en brutaal moet zijn. Als ik kritisch naar m’n eigen functioneren kijk, moet ik constateren dat ik daar pas na een jaar achter kwam. Ik ben iets te dienstbaar geweest. Ik keek naar de voorliggende projecten en vroeg me af: zit hier nu tussen wat ik ervan verwacht had? Het antwoord was niet een onverdeeld “ja”. Toen heb ik het omgedraaid. Onder de vlag *Ten To Watch* ben ik op een tiental makers afgestapt en heb hun geld gegeven met de boodschap: kom maar met een plan. Het intendantschap duurt maar twee jaar. Dat stelt je in staat je stempel te drukken, sterker: dat vereist het.’

JE NEEMT OOK AFSCHEID ALS HOOFD O&O. IS HET MOOI GEWEEST?

‘Onderzoek en Ontwikkeling is een beetje het laboratorium van het Fonds. Hier ondersteunen we de afwijkende fictie, animatie en documentaires, en natuurlijk films die tegen beeldende kunst aanschurken. Per definitie dus een gebied waarop vernieuwing is gewenst.’

HOE STAAT HET MET HET EXPERIMENT IN NEDERLAND? SPEELT DAT ZICH NIET VOORNAMELIJK ONLINE AF?

‘Er gebeurt zeker nog zeer veel wat de moeite waard is op het gebied van experimentele, grensverleggende, onderzoekende projecten. Op de indirecte ondersteuning via de Interregeling na gaan de online ontwikkelingen een beetje langs het Fonds heen. Dat heeft er enerzijds mee te maken dat er sinds de internetgolf weliswaar in de constructie of de opzet veel virtueel wordt geëxperimenteerd, maar dat het beeldend vermogen nog te wensen overlaat. En we kijken hier natuurlijk wel met een filmisch oog. Anderzijds, als docent op de Filmacademie zie ik ook veel van die kwikzilverige vlugheid van tegenwoordig; van die jongens en meisjes die gewoon een camera pakken en beginnen. Iets van die energie en daadkracht zouden we toch ook hier bij het Fonds moeten terugzien, dat kan niet een afgescheiden circuit blijven. Wij werken altijd met officiële producenten en stapels aanvraagformulieren. Dat werkt goed voor lange, dure, doorwrochte producties, maar het staat deze nieuwe ontwikkelingen in de weg. Misschien dat we een loket voor dergelijke nieuwe methodieken, met een geheel andere werkwijze en andere budgetten, moeten openen.’

‘GROOT IS DE BEHOEFTE AAN VERJONGING EN VERNIEUWING’

MIRANDA SLOOT IS HOOFD ANIMATIE EN HEEFT OOK FILMEDUCATIE EN CULTURELE DIVERSITEIT IN HAAR TAKENPAKKET. DE DRIE AANDACHTSGEBIEDEN HEBBEN ÉÉN DING GEMEEN: VERJONGING EN VERNIEUWING ZIJN HARD NODIG.

WAT IS TYPISCH AAN DE ANIMATIECULTUUR?

‘Gelukkig professionaliseert ook dit deel van het veld zich meer en doet de animatiemaker lang niet altijd alles nog helemaal alleen, maar wordt er steeds meer in teams van specialisten gewerkt. En dan merk je dat, bijvoorbeeld, het werken met scenarioschrijvers die normaal voor lange speelfilm werken, heel verfrissend kan zijn. Dan ontstaat er een andere dynamiek, andere oplossingen, andere denkrichtingen.’

HET IS EEN KLEIN WERELDJE?

‘Ja, en daarin schuilt misschien wel een beetje een probleem. Aan de ene kant is er alle reden om tevreden te zijn. De afgelopen jaren hebben we internationaal een paar aansprekende successen behaald. De Oscar in 2001 voor *Father and Daughter* natuurlijk en ook de prijs voor Rosto’s *Jona/Tomberry* in Cannes, in 2005. Het is ook goed dat er jonge mensen zijn opgekomen bij animatie. In samenwerking met Holland Animation Film Festival zijn we begonnen jong talent te benaderen, met onder andere voorlichtingssessies, masterclasses en het uitreiken van een stipendium voor de winnaar van de studentcompetitie. De productiviteit is toegenomen en de producenten worden creatiever, weten steeds meer potjes voor financiering te vinden. Aan de andere kant, en daar ben ik een stuk minder tevreden over, is de sector sterk verdeeld. Ook daaraan merk

je dat het een klein wereldje is, waar dezelfde mensen steeds weer tot elkaar veroordeeld zijn. Er is weinig aansluiting met de commerciële en toegepaste animatie. En de verdeeldheid van het wereldje zorgt er ook voor dat er weinig gevoel van urgentie is. Men is nog te zeer gericht op de omroepen, terwijl van de enorme mogelijkheden die het internet kan bieden, de sector te weinig gebruik maakt. De techniek gaat snel, en ook al weten we niet wat de eindbestemming zal zijn, dat betekent niet dat we de boot moeten missen.’

KUN JE TEVREDEN ZIJN MET DE ONTWIKKELINGEN OP HET GEBIED VAN FILM-EDUCATIE EN CULTURELE DIVERSITEIT?

‘Over dat laatste: de filmsector is nog spierwit. Dat merkten we ook toen we de perceptie van de Nederlandse film onder allochtone jongeren onderzochten (*Nederlandse films voor Wesley, Özlan, Rachid én Marieke*, B. Lohy, januari 2005). Met een film als *De Schippers van de Kameleon* kunnen ze weinig, daarin zien ze te weinig van hun eigen belevingswereld terug. Op de vraag of ze een Nederlandse film hadden gezien, antwoordden velen met “nee”. Maar op de vraag of ze *Shouf Shouf Habibi!* hadden gezien, antwoordden dezelfde jongeren met “ja”! Die zien ze dus niet als een Nederlandse film. In de slipstream van *Shouf Shouf Habibi!* zijn er inte-

ressante films gemaakt en ik heb er goede hoop op dat er meer zullen komen. Het Fonds kan dit proces natuurlijk stimuleren. Zo zijn inmiddels Mimoun Oaïssa en John Wijdenbosch, beiden met een carrière in het door allochtone jongeren gewaardeerde film- en tv-aanbod, aan het adviescollege Lange Speelfilm toegevoegd. Op het gebied van filmeducatie zijn we nu bezig met een bijzonder interessant project waarin All About Us Film Factory en het Nederlands Instituut voor Filmeducatie op voorstel van het Fonds samenwerken. Op twee scholen voor kinderen met een laag IQ, één in de Haagse Schilderswijk en één in de Achterhoek, gaan twee regisseurs van naam gedurende het volgende schooljaar samen met de leerlingen een film maken. Een volstrekt andere manier van filmeducatie, waarbij het filmmaken nadrukkelijk wordt ingezet ten behoeve van de sociale cohesie. Ik verwacht daar veel van. Het Fonds moet in mijn ogen vooral vernieuwende filmeducatieprojecten ondersteunen die nog niet op structurele subsidie kunnen rekenen.’

‘MET OVER- HEIDSGELD BEN JE ZORGVULDIG’

MET DE STRENGHEID DIE UITVOEREND PRODUCENTEN EIGEN IS, WAAKT HOOFD
LANGE SPEELFILM **ARNOLD HESLENFELD** OVER DE PROFESSIONELE KWALITEIT
VAN HET VELD: ‘BETERE FILMS LEIDEN TOT EEN BETER KLIMAAT, EEN BETER
KLIMAAT LEIDT TOT NÓG BETERE FILMS.’

NAAR AANLEIDING VAN DE FILMBRIEF GAAT ER VEEL VERANDEREN. ALWÉÉR.

‘We blijven onophoudelijk in ontwikkeling. Vanaf het moment dat ik hier binnenkwam, op 1 januari 2003, heb ik alleen maar een beweging naar een steeds grotere mate van professionaliteit meegemaakt. Terecht, wat mij betreft. We werken met overheidsgeld, en dan is zorgvuldigheid op z'n plaats. Als een gerenommeerd museum tweeënhalf ton nodig heeft voor een nieuwe vleugel, moet het hemel en aarde bewegen om dat geld bij elkaar te krijgen. Wij geven een veelvoud van dat bedrag uit aan een op een paar tientallen pagina's geformuleerd plan! Bovendien kunnen we alleen vanuit onze eigen professionaliteit serieus werk maken van de professionalisering van het veld.

Mijn voornaamste methode was: vragen stellen. Eindeloos veel vragen stellen. Dat is me niet altijd in dank afgenomen, maar mijn doelstelling was om met die vragen het proces van het filmmaken te expliciteren, te verhelderen voorafgaand aan de commissievergadering. In deze vergadering moest het gaan om de inhoud en zo min mogelijk om de financiële en juridische kant. Goede vragen confronteren je met foute aannames. De inzet was altijd: professionalisering. De perceptie vaak: bemoeizucht. En dat begrijp ik eigenlijk ook wel.’

EEN VAN DE DINGEN IS: ER Zouden TE VEEL PRODUCENTEN ZIJN. HOEZO, TE VEEL?

‘Dat vinden wij niet alleen, die mening wordt gedeeld door de Raad voor Cultuur en OCW. En het is ook zo. We zijn, ook op filmgebied, een klein tot middelgroot land, maar we hebben veel meer producenten dan vergelijkbare landen. Als je bedenkt dat we ook dertig omroepen en zestig politieke partijen hebben, is het niet eens zo gek, het hoort er blijkbaar een beetje bij in Nederland. Maar die producenten zijn lang niet allemaal even professioneel en ervaren. Bovendien leidt die veelheid tot een enorme versnippering van de beperkte beschikbare middelen. Dit is uiteindelijk onwerkbaar.’

WAT ZIJN DE BELANGRIJKSTE VERANDERINGEN NAAR AANLEIDING VAN DE FILMBRIEF?

‘Ik ben erg blij met de strengere selectie. Meer geld naar minder films. Ik ben ervan overtuigd dat dit tot meer kwaliteit leidt. Waar ik ook gelukkig mee ben, is dat we het anders gaan doen. We gaan nu eerst inhoudelijk toetsen aan de hand van een relatief bescheiden hoeveelheid papierwerk; voornamelijk op basis van het

scenario, het filmplan en de visie van de makers. Dat gaat eerst naar de commissie, waar je je plan vervolgens mondeling kunt toelichten. Als de commissie oordeelt dat de kansen van het plan redelijk in verhouding zijn met het aangevraagde bedrag, gaan we kijken of het budget en het bijbehorende financieringsplan ook daadwerkelijk klóppen. Dat gebeurt in fase 2, waarin alle financiële informatie moet worden opgeleverd. Als we daar uitkomen, is de kans dat de film ook echt gemaakt wordt behoorlijk groot.’

ER BESTAAT GEEN MAXIMALE SUBSIDIE MEER. DAT KAN SPANNEND WORDEN.

‘We moeten afwachten waar het toe leidt. Theoretisch zou het zo kunnen zijn dat je al je geld uitgeeft aan één project. Bij het Zweedse filmfonds heeft die situatie zich voorgedaan en dat heeft toen tot *Fanny en Alexander* geleid. In combinatie met de suppletierегeling – die voorschrijft dat als, onder bepaalde voorwaarden, het budget voor 65 procent is gefinancierd, de overige 35 procent door het Fonds wordt gefinancierd – zou het kunnen dat onze middelen onverwacht eerder uitgeput zijn.’

‘SUCCEES MAAK JE NIET, SUCCEES ONTSTAAT’

TWINTIG JAAR FILMFONDS IS LANG, MAAR NIET ZO HEEL LANG ALS JE ER VEEL VERSCHILLENDE DINGEN HEBT KUNNEN DOEN. BIJ FILMPROJECTEN GAAT HET SOWIESO OM VEÉL. **GER BOUMA:** ‘IK WORD SOMS GEK VAN AL DIE PROJECTEN!’

JE MOET HET WEL HÉÉL LEUK VINDEN, ALS JE HIER AL TWINTIG JAAR ZIT.

‘Het verveelt nooit, ook omdat het altijd, in elk geval weer, lastig is om met de beperkte gegevens waarover je nu eenmaal beschikt, de afweging te maken of meegaat met een film of niet. Hoe krijg je die gegevens zo helder mogelijk om die afweging goed te kunnen maken?’

HOE ORDEELT HET VELD OVER JULLIE OORDEEL- VERMOGEN?

‘Ook dat wisselt sterk. Vergis je niet in de perceptie; daarin ben ik een meneer achter een bureau, een meneer achter een bureau met macht. Hoe vaak ik ook zeg dat de deur altijd openstaat en dat ik benaderbaar ben voor iedereen. Maar ja, percepties... daartegen is het lastig vechten. Wat je wel kunt doen, is je werk zo goed mogelijk doen, zo conscientieus mogelijk, met zoveel mogelijk deskundigheid en ook zo open en controleerbaar mogelijk.’

DAN KOMT HET VANZELF WEL GOED?

‘Nee, het komt nooit vanzelf wel goed. Op dit moment draaien er bijvoorbeeld vier films in de bioscopen waarvan we veel hadden verwacht en die het niet goed doen. Waar ligt dat aan? Aan de beoordelingssystematiek? Aan andere dingen? Dat proberen we nauwkeurig te onderzoeken in de geïnstitutionaliseerde twijfel die evaluatie heet. Feit is dat je nooit alles onder controle krijgt. Uiteindelijk is een film het product van een creatief proces. En succes kun je niet maken, dat ontstaat. Kijk naar Real Madrid: een absoluut sterrenteam, geweldige coach, geweldig stadion, alle mogelijke verzorging. Maar voetballen lukt ze nauwelijks.’

JE HOUDT JE VEEL BEZIG MET DE ONTWIKKELING VAN TALENT. IS DAT ZO HARD NODIG?

‘We kennen in Nederland nu eenmaal beperkte budgetten. Dus zie je dat veel filmmakers, om maar bezig te blijven en de schoorsteen rokende te houden, van alles aanpakken. Makers die hebben laten zien echte auteursfilms te ambiëren of zelfs te kunnen maken, gaan jeugdfilms maken, thrillers, commercials. Terwijl ze zich in hun echte metier zouden willen en moeten oefenen en ontwikkelen. Wij kunnen ze helpen die gerichtheid weer enigszins aan te brengen.’

MET FILMPROJECTEN, ZOALS JE CATEGORIE HEET. WAT BEHELST DAT?

‘Veel. We helpen bijvoorbeeld jong talent bij het maken van korte films, en bij jeugdfilms. Samen met de NPS doen we KORT!, een serie van tien speelfilms van elk maximaal tien minuten. Met One Night Stand steunen we films van veertig minuten, gemaakt door recent afgestudeerden van de Filmacademie, voor wie een lange speelfilm net een brug te ver is, maar die wel moeten oefenen om zich verder te ontwikkelen. Bijzonder succesvol is ook De Oversteek – voorheen No More Heroes – dat we samen met de VPRO doen; lange speelfilms met een beperkt budget voor debuterende filmmakers. Met de KRO en de VPRO samen doen we Cinema Junior, waarmee we hopen jaarlijks twee tot drie jeugdspeelfilms te helpen uitbrengen.’

'TV BAB- BELT, FILM VERTELT'

ZIJN OPVOLGER NIEK KOPPEN ZAL DIT EERDER IN DRUK LEZEN DAN HIJZELF, WANT SINDS MEI 2007 IS HOOFD DOCUMENTAIRE **KEES RIJNINKS** WEG BIJ HET FONDS. VOORUITKIJKEN WORDT DAN AL SNEL OVER HET GRAF HEEN REGEREN, MAAR VOORUIT, DAN TOCH MAAR EVEN: 'MIJN ADVIES: VECHT VOORAL VOOR MEER GELD EN ONAFHANKELIJKHEID.'

WAAROM WEGGAAN BIJ IETS WAAR JE NOOIT KLAAR KUNT ZIJN?

‘Mijn maximale termijn van zes jaar zit erop. Ik zou nog wel willen blijven, maar het is ook goed dat er een nieuw gezicht komt. En als dit dan een moment is om terug te kijken, dan zie ik ook dat er wel het een en ander is gerealiseerd. We zijn ons steeds meer gaan bezighouden met digitale vertoningen en distributie en hebben een aantal netwerken opgezet. Jaarlijks gaan er zo’n twaalf documentaires met ons geld in productie en veel daarvan zijn ook succesvol. Als je kijkt naar 2006 zie je dat de door het Fonds gesteunde bioscoopdocumentaires meer dan 91 duizend bezoekers trokken, ruim tweemaal zoveel als zes jaar terug en dat, onder andere, *Buddha’s Lost Children*, *Forever* en *4 Elements* echt zijn doorgebroken.’

DE DOCUMENTAIRE IS TERUG?

‘Van nooit weggeweest! Maar het publiek weet de documentaire weer te vinden. Onderzoek uit 2001, vóór 9/11, laat zien dat mensen vooral naar een documentaire in de bioscoop gingen voor onderwerpen als andere culturen en dergelijke. Documentaire werd geassocieerd met saai, educatief en hard werken. Niet echt een avondje uit. Een vergelijkbaar onderzoek uit 2004 laat een scherpe trendbreuk zien; sociale en politieke onderwerpen trekken mensen naar

de bioscoop. Mijn overtuiging is: mensen gaan documentaires in de theaters bekijken om een gevoel te kunnen delen. En daarvoor is televisie niet een geschikt medium.’

IN TEGENSTELLING TOT DE CATEGORIE SPEELFILM IS DOCUMENTAIRE VAN HET FONDS GEEN MONOPOLIST. JULLIE KUNNEN ZELFS DOORVERWIJZEN NAAR ANDERE GELDSCHIETERS.

‘Klopt. Doen we dan ook. Er komen hier geregeld aanvragen binnen voor plannen die op zichzelf prima zijn, maar die niet geschikt zijn voor theatervertoning. Tv-documentaires, bijvoorbeeld. We kijken of een documentaire theaterpotentie heeft; films die – ik durf het bijna niet meer te zeggen – een klassieke structuur hebben: ontwikkeling, de mogelijkheid je te identificeren met de hoofdpersoon... het moet een ervaring zijn op het doek. Essayistisch zonder een essay te worden. Bij tv voldoet informeren. Tv babbelt, film vertelt.’

ONDANKS DE TOEGENOMEN PUBLIEKE BELANGSTELLING, ZIJN DE GELUIDEN UIT DOCUMENTAIRELAND SOMBER.

‘Helaas: zeer somber. Het is een voorspelbaar verhaal, maar we hebben echt te weinig geld voor realisering en afwerking. Met twee miljoen kunnen we jaarlijks maximaal tien tot twaalf films steunen. Nu de theaterdocumentaires bij de publieke omroepen zo ongeveer zijn weggesaneerd, voelen we hier de druk alleen maar toenemen. Ik zie hoe alle kennis en ervaring die hier de afgelopen vijftien jaar is opgebouwd, dreigt te verdwijnen. Er is een enorme ravage aangericht in de documentairewereld. Door de krapte van de budgetten kunnen we niet meer het voordeel van de twijfel geven. En het is heel belangrijk om sommige plannen wél het voordeel van de twijfel te geven. Want in de regel is het zo dat twijfelgevallen óf floppen óf juist de interessantste documentaires opleveren.’

WAT IS HET VOORUITZICHT?

‘Ik ben niet optimistisch. Het is natuurlijk gewoon niet goed dat we al een jaar zitten te wachten op een documentaire filmbrief. We willen en moeten er tweeënhalve miljoen bij hebben voor bioscoopdocumentaires.’

BE-

LEID

NAAR AANLEIDING VAN DE FILMBRIEF STELDE HET FONDS IN 2006 ZIJN BELEID BIJ. IN DIT HOOFDSTUK DE SPEERPUNTEN VAN DAT NIEUWE BELEID. MAAR HET FONDS ZIT NIET STIL. OP VERZOEK VAN HET MINISTERIE VAN OCW WORDEN EEN AANTAL ONDERWERPEN APART BESPROKEN.

BELEIDS- WIJZIGINGEN N.A.V. DE FILM- BRIEF

HET BELEID IS ONDERVERDEELD IN DRIE THEMA'S: ARTISTIEKE KRACHT, EEN CENTRALE ROL VOOR SPEELFILMPRODUCENTEN EN TALENTONTWIKKELING.

Met het wegvallen van de cv-maatregel komt twintig miljoen euro vrij. Die wordt als volgt verdeeld: dertien miljoen euro gaat naar de suppletiereregeling. De lange speelfilm krijgt zeven miljoen extra. Dat bedrag komt boven op het bestaande budget van zes miljoen. Samen met de twee miljoen euro voor artistieke film is in totaal vijftien miljoen euro voor de lange speelfilm beschikbaar.

HOOFDPUNTEN LANGE SPEELFILM PRESENTATIE, 19 JANUARI 2007

- Nieuw subsidiesysteem:
  - 15 miljoen euro voor speelfilm (inclusief ontwikkeling), artistieke toets
  - 13 miljoen euro voor suppletiereregeling, financieel-technische toets
- Samenvoeging publieksfilm en lange (artistieke) speelfilm in één regeling
- Kwaliteit: meer geld voor beste films (minder films)
- Geen maxima bij realiseringaanvragen
- Dienstbaar aan professionele producenten
- Aanvraag in twee fasen: inhoudelijk en financieel-technisch (minder bureaucratie)
- Evaluaties achteraf

ARTISTIEKE KRACHT

De Filmbrief stimuleert het Filmfonds zich te concentreren op artistieke kwaliteit. Dit is een krachtige injectie voor het in 2003 door het Filmfonds ingezette beleid voor artistieke vernieuwing. Er is langzaam maar zeker veel in gang gezet. Het is nu zaak dat talenten volhouden en doorgaan. Het Filmfonds moet de conti-

nuïteit van kwaliteit stimuleren en eigenzinnigheid en authenticiteit extra belonen.

FINANCIËLE IMPULS

De minister stelt in de periode 2006-2008 jaarlijks twee miljoen euro extra beschikbaar voor de artistieke film. Deze budgetverruiming komt ten goede aan:

- maakgeld artistieke film
- maakgeld artistieke intendant
- internationale coproductie
- jeugdfilm

Het Fonds trekt extra adviseurs aan met specifieke deskundigheid in de verschillende fasen van het maakproces en de commissie wordt ook meer op maat samengesteld. Bij scenarioaanvragen naar verhouding meer scenariodeskundigen en bij afwerkingsaanvragen relatief meer deskundigen op het gebied van publiek. Bij realiseringaanvragen gelden geen maxima meer. De commissie weegt de hoogte van de aanvraag en kijkt daarbij naar de verhouding prijs-kwaliteit. Bij aanvragen voor grotere bijdragen zal de commissie de rechtvaardiging van het bedrag kritisch bekijken. Het advies vormt de weerslag van de beraadslagingen in de commissie. De beoordelingscriteria worden stuk voor stuk getoetst. De producent moet daarbij in staat worden gesteld de redenen voor toe- of afwijzing helder en begrijpelijk te vernemen.

CENTRALE ROL VOOR PRODUCENTEN

Speelfilmproducenten worden aangesproken op hun cultureel ondernemerschap. Het Fonds stelt zich dienstbaar op naar makers, maar houdt zich strikt aan de regels.

BEHANDELING VAN DE AANVRAAG OP MAAT

- Aanvraag in twee fasen
- Commissiesamenstelling op maat: naar de aard van de aanvraag
- Mondelinge toelichting vooraf
- Na toekenning volgt tweede fase: financieel-technisch overleg

ANDER CONTACT

- Gesprek met commissie over toe- of afwijzing van het project
- Fonds komt naar producenten toe voor portefeuille-overleg
- Tweede fase toekenning: budgetoverleg
- In bijzondere gevallen meer voorschot mogelijk

TALENTONTWIKKELING

Alle projecten van het Fonds en de omroepen worden gebundeld in één afdeling Talentontwikkeling. Samen met de Mondriaan Stichting zet het Fonds een digitaal kunstzinnig project op voor drie tot vier lange speelfilms: De Verbeelding. Voorts start het Fonds met deskundigen en makers een Talentmotor: een denktank voor vernieuwing.

IN GESPREK MET HET DEPARTEMENT

OP VERZOEK VAN OCW WORDEN DE VOLGENDE ONDERWERPEN BEHANDELD.

BETER EVENWICHT IN HET AANBOD VAN NEDERLANDSE FILMS

Van de tien best bezochte films in 2005, waren maar liefst zeven kinderfilms. Het is verheugend dat films zoveel bezoekers trekken. Kan het Fonds ook andere genres meer stimuleren? Ja, het streven is diversiteit, maar de mogelijkheden van het Fonds zijn beperkt. Het is vooral de producent die het genre van de film bepaalt. De adviescommissie houdt bij haar beraadslagingen rekening met wat er al is toegankelijk. Het Fonds streeft ernaar een zo breed mogelijk palet films te steunen.

Producenten leveren soms plannen aan die op elkaar lijken. Zo lagen enkele jaren geleden vier ridderfilms voor. Hier kan de commissie nog een schifting aanbrengen. Precieze planning is niet mogelijk. Als een project eenmaal Fondsfianciering heeft gekregen, kan het lange tijd duren voor andere financiering volgt. Door een ongelijke financierings- en productietijd komt het voor dat vergelijkbare films (of films voor dezelfde doelgroepen) kort op elkaar in première gaan. Overigens loopt in 2006 het aantal uitgebrachte jeugdfilms terug tot vier.

Een ander probleem is de gelijktijdigheid van premières, veelal aan het einde van het jaar. In 2006 gaat meer dan de helft van de Nederlandse films de laatste vier maanden in roulatie. Het jaar ervoor heeft het Fonds distributeurs vergeefs gevraagd dergelijke

concurrentie te voorkomen. In 2007 dreigt opnieuw een ophoping aan het einde van het jaar. Het Fonds beraadt zich over de manier waarop deze ongewenste ontwikkeling een halt kan worden toegeroepen.

SAMENWERKING MET HET NEDERLANDS INSTITUUT VOOR FILMEDUCATIE

Het Fonds overlegt met het ministerie en met het Nederlands Instituut voor Filmeducatie (NIF) over de mate waarin het NIF een beroep kan doen op het Fondsbudget voor educatie. Om tekorten bij het NIF te voorkomen, wordt afgesproken dat de Fondsbijdrage omhoog gaat ten koste van de middelen voor het eigen educatiebeleid. Het budget bedraagt ruim 225 duizend euro, afkomstig uit de ruim 900 duizend euro die het Fonds jaarlijks van de Nederlandse Federatie voor Cinematografie (NFC) ontvangt. Hiervan gaat 150 duizend euro naar het NIF.

Het Fonds en het NIF werken concreet samen in een project met All About Us Film Factory. Op twee scholen in Nederland voor kinderen met een laag IQ, in de Haagse Schilderswijk en in de Achterhoek, maken twee regisseurs van naam het komend schooljaar een film samen met de leerlingen.

In 2006 ondersteunt het Fonds filmworkshops, lespakketten, jongerenfilmfestivals en educatieve websites.

VERZELFSTANDIGING DIGITAAL NETWERK

DocuZone krijgt eind 2005 een positieve evaluatie, omdat de belangstelling voor documentaires toeneemt en omdat er ervaring met digitale vertoning wordt opgedaan. In de opvolger van DocuZone, CinemaNet, nemen 28 theaters deel. Onafhankelijke distributeurs gebruiken deze uitbreng, aangemoedigd door kostenbesparingen en het logistieke gemak ervan.

Het experiment met de digitale vertoning wordt volgens plan verzelfstandigd. Het Fonds treft voorbereidingen om CinemaNet in uitgebreidere vorm op eigen benen te zetten met een werkgroep van filmtheaters en distributeurs. Ook arthouses en bioscopen kunnen deelnemen. Er komt een onderneming waarin het huidige netwerk aan een zelfstandige organisatie wordt overgedragen.

Het Fonds heeft rapporten laten maken over de wenselijkheid van deze digitale uitbreiding (*De digitale roll out in Nederland*, P. Verstraeten, december 2006) en over het zakelijke plan voor deze uitbreiding (*Doorlichting Ondernemingsplan CinemaNet*, M. Langman, februari 2006). Zij oordelen beiden positief. Het voorplan is om in april 2007 te starten. Daarmee zal het Fonds zijn taak als stimulator hebben volbracht.

Het uit DocuZone verzelfstandigde Cinema Delicatessen brengt als enige distributeur uitsluitend digitaal films uit om een publiek te vinden voor de artistieke film en 'risicovolle' genres als documentaires. Daarnaast experi-

menteert Cinema Delicatessen met het digitale netwerk als proeflaboratorium. Het concurreert niet met andere distributeurs, maar richt zich op artistiek en cultureel waardevolle films die anders niet uitgebracht zouden worden. Inmiddels blijven ook films van gerenommeerde regisseurs als Heddy Honigmann zonder distributeur, zodat Cinema Delicatessen in een urgente vraag voorziet.

Cinema Delicatessen zal in de loop van 2007 worden verzelfstandigd met behoud van de Fondssubsidie tot 2008. Bij het volgende kunstplan wordt bepaald of subsidiëring aan Cinema Delicatessen wordt voortgezet en of het een rol zal spelen in een nog te vormen sector-instituut.

INTENDANTREGELING

De instelling van een intendant voor scenario-ontwikkeling van commerciële films maakte eind jaren negentig deel uit van de eerste filmstimuleringsmaatregelen. Om tegenwicht te bieden aan de grote nadruk op cv-films, stelde het Fonds in 2003 ook een artistiek intendant aan. Evaluatie op verzoek van het departement pakt positief uit: intendantenfilms zijn succesvoller en het veld heeft veel waardering voor de begeleiding (*Evaluatie van de intendant*, H. Rouw, oktober 2005).

Er bleven enkele vragen onbeantwoord.

- ⊙ Is de intendant voldoende alert op de commercialiteit van filmplannen met lage budgetten?

- ⊙ Hoeveel scripts moet hij in ontwikkeling nemen?
- ⊙ Moet hij een eigen realiseringbudget krijgen?

De nieuwe intendant commerciële film houdt oog voor kleinere films. Beide intendanten nemen minder plannen in behandeling. Op het Fonds wordt inmiddels overwogen het aantal scenario's verder terug te brengen en nieuwe intendanten te vragen nog strenger te selecteren. Moeten ze niet alleen films aannemen die ze uiteindelijk ook gerealiseerd willen zien? Beide huidige intendanten hebben nu een eigen realiseringbudget van 1,5 miljoen euro voor twee tot drie films. Ze kunnen de adviescommissie raadplegen om hun oordeel te scherpen, maar nemen zelf hun beslissingen. De eerste ervaringen zal het Fonds meenemen in de aanstellingsprocedure voor nieuwe intendanten tegen 2008.

De evaluatie wijst uit dat de intendant voorziet in een grote behoefte. De taak van de intendant is selecteren, stimuleren, beoordelen en discussiëren, maar hij zal niet aan de basistaken van de makers komen. De schrijvers schrijven en de producenten produceren.

EURIMAGES

Producenten, zo blijkt uit evaluatie, hechten belang aan het Nederlandse lidmaatschap van dit coproductiefonds van de Raad van Europa (*Niet rendabel, wel nodig*, M. Plaum, oktober 2005). Toch weten ze de weg erheen maar moeilijk te vinden. De resultaten over 2006 zijn bedroe-

vend: slechts één Nederlandse film kon rekenen op steun.

Er worden te weinig Nederlandse projecten ingediend. Hoewel het Filmfonds de filmmakers achter de coproducties benadert en wijst op de mogelijkheden van dit fonds, is de respons gering. Een reden kan zijn dat in 2006 de financiering van veel speelfilms stopt. Mogelijk verbetert deze situatie als in 2007 meer films tot stand zullen komen.

INGEDIEND DOOR NEDERLANDSE MEERDERHEIDSPRODUCENT

- ⊙ *Wolfsbergen*, producent Circe, regie Nanouk Leopold: gesteund
- ⊙ *Nadine*, producent Rocketta Film, regie Erik de Bruyn: niet gesteund

INGEDIEND DOOR NEDERLANDSE MINDERHEIDSPRODUCENT

- ⊙ *The Rainbowmaker*, producent Lemming Film, regie Nana Djordjadze: gesteund
- ⊙ *Waar is de Hand van de Man zonder Hoofd*, producent Graniet Film, regie Guillaume Malandrin: niet gesteund
- ⊙ *Notturmo Bus*, producent Egmond, regie Davide Marengo: niet gesteund
- ⊙ *Masangeles*, producent White Bull Film, regie Beatriz Flores Silva: niet gesteund

FILMPRODUCENT ALS CULTUREEL ONDERNEMER

Er zijn duidelijke afspraken tussen Fonds en producent over de wederzijdse verantwoorde-

lijkheden. De aanvraagprocedure is vereenvoudigd. Alleen bij filmplannen die een realiseringssubsidie hebben verkregen, zal het Fonds nader ingaan op filmplan en begroting. Na het laatste gesprek voor de film in productie gaat, laat het Fonds – net als in het verleden – het maakproces aan de producent. Hij is verantwoordelijk voor het resultaat. Het Fonds wordt op de hoogte gehouden van belangrijke wijzigingen in het filmplan en ontvangt dezelfde informatie als andere financiële partners. Na afloop bespreekt het Fonds met de makers of de verwachtingen zijn uitgekomen.

De minister vraagt strengere eisen te stellen en criteria te ontwikkelen (keurmerk) waaraan een degelijke producent moet voldoen. Het Fonds overlegt met de Nederlandse Vereniging van Speelfilmproducenten (NVS) en het departement over invulling van dit verzoek. In de regel zal het Fonds staat van dienst van de producent zwaarder laten wegen. Dat betekent dat het Fonds zich minder concentreert op details in de filmplannen van producenten die zich bezwezen hebben en dat het deze producenten centraler stelt dan beginnende producenten of producenten met een minder vertrouwenwekkende staat van dienst.

Het staat de producenten vrij wel of geen gebruik te maken van de aangeboden deskundigheid die het Fonds op verschillende gebieden in huis heeft (zoals promotie en marketing of advisering over de werkkopie).

JONGERENFILMS VOOR MULTICULTUREEL PUBLIEK

Het Fonds moedigt de ontwikkeling van jongerenfilms voor allochtonen aan. Om een beter gevoel voor dergelijke projecten te ontwikkelen, is meer expertise in de commissie aangetrokken. Behalve John Wijdenbosch adviseren nu ook Mimoun Oaïssa en Parisa Yousef Doust. Adviseurs en Fondsstaf volgen begin 2007 een cursus interculturele communicatie. De leerdoelen: het opsporen van mogelijke communicatieverschillen tussen culturen en het bieden van concrete oplossingen.

Drie met Fondssteun uitgebrachte lange speelfilms spelen zich af in een allochtone wereld: *Kicks* (producent Hector, regie Albert ter Heerdt), *Bolletjes Blues* (producent Dutch Mountain Movies, regie Karin Junger) en *'N beetje Verliefd* (producent Waterland, regie Martin Koolhoven). Onder de projecten die op dit moment (2007) worden ontwikkeld, bevinden zich veelbelovende films met en door allochtonen.

JAAAR-

OVER-

ZICHT

WAT GEBEURDE ER BIJ DE DIVERSE CATEGORIËN VAN HET
FILMFONDS? EEN VERSLAG IN FEITEN EN CIJFERS. PLUS:
EEN OVERZICHT VAN DE SAMENWERKING MET HET VELD.

LANGE SPEELFILM

Nederlandse films krijgen te maken met financieringsproblemen vanwege de overgangstijd naar een nieuwe subsidieregeling. Er worden zeven film-cv's gesloten (geen in 2005).

PRESTATIE-INDICATOREN

- 40 realiseringaanvragen, 7 afwerkingsaanvragen, 20 publieksfilms. (In 2005: 30 realisering, 6 afwerking en 11 publieksfilms)
- 153 scenario's in ontwikkeling (eind 2006), waarvan lange speelfilm: 39, commercieel intendant: 58, artistiek intendant: 56. (In 2005: 153, waarvan lange speelfilm: 45, commercieel intendant: 52, artistiek intendant: 56)
- 15 Telescoop-aanvragen, in twee rondes. (In 2005: 20)
- 10 films gesteund met een realiseringbijdrage in productie (In 2005: 14)
- 17 films in roulatie met realisering-/afwerkingsbijdrage. (In 2005: 19)
- 4 films in roulatie zonder bijdrage van het Fonds (In 2005: 9)
- Aanvragen binnen 6-8 weken behandeld

ARTISTIEKE SUCCESSEN

- Paradise Now*, scenario en regie Hany Abu Assad, producent Augustus Film: geselecteerd voor Berlijn 2005, Golden Globe en Oscar-nominatie 2006
- Het Paard van Sinterklaas*, scenario Tamara Bos, regie Mischa Kamp, producent Bos Bros en *Het Schnitzelparadijs*, scenario Marco van Geffen, regie Martin Koolhoven, producent Lemming film: geselecteerd voor Berlijn 2006
- Zwartboek*, scenario Gerard Soeteman, regie Paul Verhoeven, producent Fu Works en Motel Films: geselecteerd voor Venetië 2006
- De Oversteek, première op IFFR
  - Langer Licht*, scenario en regie David Lammers, producent Motel Films: in Tiger-competitie
  - Het Zwijgen*, scenario en regie André van der Hout en Adri Schrover, producent Waterland: in het festivalprogramma
- Stimulans voor artistiek succes:
  - Forever* (regie Heddy Honigman, producent Cobos Films).
  - Het Paard van Sinterklaas* en *Het Schnitzelparadijs* 25.000 euro
  - Zwartboek* 75.000 euro en *Paradise Now* 100.000 euro in twee prijzen.

COMMERCIEEL SUCCES

- Meer bezoekers voor de Nederlandse films (voorlopige cijfer: 2,8 miljoen tegen 2,45 miljoen in 2005),
- Lager percentage van de box office
- Minder films met honderdduizend bezoekers (zes tegen acht in 2005).
- Eén echte klapper: *Zwartboek* van Paul Verhoeven met 1,1 miljoen bezoekers.
- Stimulans voor commercieel succes:
  - De Schippers van de Kameleon 2*, scenario Jean Ummels, regie Steven de Jong, producent Klaas de Jong 100.000 euro.
  - Zoop in Afrika*, scenario Anya en Wijo Koek, regie Johan Nijenhuis, producent NL Film 75.000 euro
  - Het Schnitzelparadijs* 50.000 euro

TELEURSTELLEND BEZOEKERSTALLEN VOOR ENKELE PUBLIEKSFILMS

- Ik omhels je met duizend armen*, scenario Ruud Schuurman en Edward Stelder, regie Willem van de Sande Bakhuyzen, producent IdTV Film: 60.000 bezoekers
- Het Woeden der gehele Wereld*, scenario Robert van den Berg, regie Guido Pieters, producent Rob Houwer: 3600 bezoekers
- Sportman van de Eeuw* (4.800), scenario en regie: Mischa Alexander, producent PV Pictures: 4800 bezoekers

- SL8N8*, scenario en regie Frank van Geloven, producent Lagestee Film: 12.000 bezoekers
- Wild Romance*, scenario en regie Jean van de Velde, producent M4All: 27.500 bezoekers
- Nachtrit* (Telescoop), scenario Franky Ribbens, regie Dana Nechushtan, producent Waterland Film: 37.500 bezoekers

ANDERE ONTWIKKELINGEN

COPRODUCTIEBELEID

Ook bij coproducties verdwijnt de maximumbijdrage. In de praktijk zal het Fonds 200.000 euro aanhouden, maar in bijzondere gevallen kunnen hogere subsidies worden verstrekt. Het aantal aanvragen is hoger dan in 2005, mogelijk als gevolg van het extra OCW-geld voor de artistieke film.

Nederlandse producenten bezoeken op uitnodiging het Filmfestival Cinelink in Sarajevo. Nederland staat centraal als filmland, met Nederlandse films én met afspraken over eventuele coproducties in Balkanlanden. Ook vertegenwoordigers van de omroep en van de ambassade zijn present.

HUBERT BALS FONDS

De samenwerking met het Hubert Bals Fonds (HBF) start begin 2006. Er worden vier Nederlandse producenten betrokken bij HBF-projecten uit de derde wereld. Het Filmfonds verstrekt een bijdrage van 50.000 euro aan een producent als Nederlandse inbreng in een coproductie met een budgettaire kleine film uit

een ontwikkelingsland. Voorwaarde is dat een andere Europese coproductent deelneemt, zodat het netwerk van de Nederlandse producent wordt vergroot.

VLAAMS AUDIOVISUEEL FONDS

Eind 2006 wordt de samenwerking geëvalueerd. De resultaten zijn zeer bemoedigend. De overeenkomst wordt uitgebreid met de lange animatiefilm. Verder wordt gestreefd naar meer samenwerking op creatief gebied.

NORTH BY NORTHWEST

Het Fonds besluit in 2006 in samenspraak met andere deelnemende fondsen om subsidiëring van dit mediaprogramma te staken. Onzekerheid over de mediabijdrage en gebrek aan resultaat zijn de redenen. De verzamelde fondsen vonden dat de deskundigheidsbevordering te weinig gericht was op professionele schrijvers. Nederland stak relatief nog gunstig af met twee films die via dit project zijn voltooid: *In Oranje* en *Het Paard van Sinterklaas*.

DOCUMENTAIRE

Voor het derde achtereenvolgende jaar doen de documentaires het goed in de Nederlandse bioscopen, waarbij vooral het grote aantal debuutfilms opvalt. Zestien Filmfondsdocumentaires trekken ruim 91.000 bezoekers. Het beste resultaat sinds 1999 (*André Hazes, zij gelooft in mij*: 160.000 bezoekers). Verschillende titels laten goede cijfers laten zien.

PRESTATIE-INDICATOREN

- Ruim 125 aanvragen, 62 voor realisering en afwerking (14 toegewezen) en 33 voor scriptontwikkeling (11 toegewezen)
- Vierde serie Every Picture Tells A Story: 30 aanvragen, 4 geselecteerd
- In totaal 2 miljoen euro toegekend (inclusief scenario)
- Aanvragen binnen 6-8 weken behandeld

SUCCESSSEN

- *Buddha's Lost Children*, regie Mark Verkerk, producent E.M.S. Films, 39.000 bezoekers: Grand Jury Award van het AFI Festival
- *Forever*, regie Heddy Honigmann, producent Cobos Films, 18.000 bezoekers: wereldpremière in competitie in San Sebastian, Gou-

den Kalf voor de Beste Lange Documentaire op het Nederlands Film Festival en de Prijs van de Nederlandse Filmkritiek

- *4 Elements*, regie Jiska Rickels, producent Fu Works, 15.000 bezoekers: openingsfilm Idfa
- *Pretpark Nederland*, regie Michiel van Erp, producent De Familie, 8000 bezoekers
- *Ik wil nooit beroemd worden*, regie Mercedes Stalenoef, producent Selfmade Films, 3200 bezoekers
- *Dreaming by Numbers*, regie Anna Bucchetti, producent Armadillo Film, 1200 bezoekers

ANDERE ONTWIKKELINGEN

PUBLIEKE OMROEP

De situatie bij de publieke omroep voor de creatieve documentaires blijft ook in 2006 zorgelijk. Het aantal gesteunde documentaires loopt terug. De Beleidsgroep Documentaire (NCRV, HOS, NPS, DDG, NVS, Difa, Federatie Filmbelangen en Filmfonds) voert overleg met de raad van bestuur en verzoekt het departement van OCW om extra middelen. Het Fonds ziet zich genoodzaakt het maximale financieringsaandeel te verhogen van 45 naar tachtig procent. Het gevolg is dat minder projecten gesteund worden.

CINEMANET

Veel documentaires worden breed uitgebracht, geholpen door het digitale bioscoopnetwerk van CinemaNet Nederland in 28 theaters. Door de beschikbaarheid van digitale prints kunnen documentaires langer in de theaters blijven.

Sommige zijn meer dan een halfjaar in het circuit te zien.

CINEMA DELICATESSEN

Distributeur Cinema Delicatessen brengt zestien documentaires uit, één speelfilm en zes opera's. Het totaal aantal bezoekers van Cinema Delicatessen bedraagt 50.000, dat is een stijging ten opzichte van 2005 met vijftig procent. Over de hele linie zijn de films succesvoller, met als uitschieter *Forever*. Twee films in de Europese uitwisseling presteren met elk 5000 bezoekers goed: *Das Goebbels Experiment* en *China Blue*.

Een serie Mozart-opera's in combinatie met een documentaire, *In Search of Mozart*, en interactieve vraag- en antwoordsessies trekt zesduizend bezoekers in de filmtheaters. In december 2006 en januari 2007 organiseert Cinema Delicatessen samen met de NPS live uitzendingen van de opera's in de filmtheaters via satelliet.

SAMENWERKING MET IDFA EN VN

Met Idfa en *Vrij Nederland* start Delicatessen een dvd-label, dat goed loopt. Het is meer dan kostendekkend en de reacties zijn enthousiast. Cinema Delicatessen organiseert met Idfa de Idfa Preview-tour en The Best of Idfa-tour langs theaters.

ONDER- ZOEK EN ONT- WIKKELING

Celluloid/Digitaal vindt voor de vijfde keer plaats in De Balie. Tijdens dit jaaroverzicht worden 25 films vertoond die met een bijdrage van O&O tussen mei 2005 en mei 2006 zijn gerealiseerd. Het Filmfonds werkt met het Stimuleringsfonds en de Mondriaan Stichting aan de nieuwe invulling van de Interregeling; OCW stelt hiervoor jaarlijks 350.000 euro beschikbaar. De regeling treedt met terugwerkende kracht vanaf 2006 in werking.

PRESTATIE-INDICATOREN

- 65 grensverleggende/onderzoekende filmprojecten ontvangen subsidie: 27 een scenariobijdrage, 19 een realiseringbijdrage, 13 een afwerkingbijdrage en 6 een aanvullende bijdragen.
- Aanvragen binnen 8-10 weken behandeld

SUCCESSSEN

- Mooie Wereld*, regie Coco Schrijber, producent Bonanza Films: Tui International Documentary Film Festival, Pontevedra, Spanje, Special Festival Award; Houston Worldfest International Film Festival, VS, Remi Jury prijs; Glasgow Human Rights International Documentary Film Festival, Schotland, Film4live prijs
- Careless Reef Part 1 - Preface*, regie Gerard Holthuis, producent Filmstad Producties: Zagreb 25 FPS International Festival, Kroatië, Special Mention. *Careless Reef Part 2 - Abu Kifan*: Nashville Independent Film Festival, VS, Beste Experimentele Film
- Groei*, regie Anja Hiddinga en Leendert Pot, producent Stichting Geelprodukt: Edinburgh Deaf Focus Film Festival, Schotland, Eerste prijs; Lausanne Underground Film Festival, Zwitserland, Special Jury Prize
- Polder*, van dezelfde makers: Potenza International Film Festival, Italië, Meest innovatieve internationale video poëzie
- Mountain Air (Hohenluft)* dansfilm van Annick Vroom, producent Egmond (coproducent NPS): Golden Prague Festival, Tsjechië, Tsjechische Kristallen Prijs in de categorie Music or Dance Programmes made for Television

ANIMATIE

Sinds 2000 werkt het Fonds aan stimulering van jong talent. Het budget voor animatie is in de loop der jaren geleidelijk gestegen. Met de toegenomen creativiteit binnen de sector, productieel en inhoudelijk, resulteert dit in een hoger productievolume. Producenten zijn inventiever in het vinden van financiering dan voorheen.

Het Fonds steunt de derde Masterclass Van Concept tot Storyboard op het Holland Animation Film Festival. Beginnende animatiemakers werken met professionals aan een concept voor een korte animatiefilm. Deelnemers: Margriet Westerhof, Sjaak Rood, Frodo Kuipers, Arjan Boeve, Lucette Braune en Alejandra Huerta. Voor de derde keer wordt het stipendium aan de winnaar van de studentencompetitie op het Holland Animation Film Festival uitgereikt. Dit jaar gaat de prijs naar Paul Jadoul.

PRESTATIE-INDICATOREN

- 30 aanvragen (een halvering ten opzichte van de twee voorgaande jaren omdat financiering in het algemeen steeds moeilijker wordt)
- 18 projecten hiervan worden ondersteund: 8 ontwikkeling, 7 realisering, 2 afwerking en een aanvullende bijdrage
- Aanvragen binnen 8-10 weken behandeld

SUCCESSSEN

Met negen titels gaat een groot aantal animatiefilms in première:

- Lost Cargo*, scenario en regie Efim Perlis, il Luster Productions
- Mortel*, scenario en regie Remco Polman, Mooves
- The Aroma of Tea*, scenario en regie Michael Dudok de Wit, CinéTé
- Hard Boiled Chicken*, scenario en regie Arjan Wilschut, il Luster Productions
- Love Loop*, scenario en regie Ties Poeth, Cinema Avant
- Forecast*, scenario en regie Adriaan Lokman, Lokman Producties
- Uitverkocht*, scenario en regie Marie José van der Linden, Arena Films
- Fascinatio, scenario en regie Michiel Wesselius, Urrebuk

De animatiefilm *Verder ben ik heel gewoon* is ondersteund door de categorie Lange speelfilm.

ANDERE CATE- GORIEËN

LOPENDE PROJECTEN

Met de publieke omroepen wordt samengewerkt ten behoeve van talentontwikkeling:

- ⦿ Kort!, met de NPS, aflevering zes: tien films.
- ⦿ One Night Stand, met NPS, VARA en VPRO, ronde twee, in première op Nederlands Filmfestival in Utrecht: negen films van veertig minuten. Ronde drie gaat in 2007 in ontwikkeling.
- ⦿ De Oversteek, met de VPRO. Deel twee gaat in 2007 in ontwikkeling.
- ⦿ Cinema Junior: twee films. Ronde twee start begin 2007.

HGIS

De 400.000 euro uit de HGIS-cultuurmiddelen maken het mogelijk de internationale oriëntatie van de Nederlandse filmwereld te bevorder-

den. De behoefte aan intensievere contacten is groot in het veld. Door Nederlandse filmmakers met hun buitenlandse collega's in contact te brengen groeit hun internationale oriëntatie en vindt de Nederlandse filmwereld aansluiting bij de internationale ontwikkelingen. Ook kunnen buitenlanders meer kennis nemen van de ontwikkelingen hier, wat kan resulteren in meer uitnodigingen voor internationale festivals.

In 2006 houdt het bestuur van de Europese Filmacademie zijn jaarlijkse zomervergadering in Amsterdam. Behalve een rondleiding op de Filmacademie is er een samenzijn met Nederlandse leden en andere prominente filmmakers.

Er leven plannen om in Nederland jaarlijks een grote internationale conferentie en/of symposium binnen te halen en Nederlandse film centraal te laten stellen op festivals in het buitenland.

Het HGIS-budget blijkt onvoldoende om alle belangrijke aanvragers tegemoet te komen. Met de departementen van OCW en Buitenlandse Zaken wordt over een verhoging gesproken. Over HGIS rapporteert het Fonds apart aan BuZa.

DISTRIBUTIEREGELINGEN

JEUGDFILM

Het tegenvallende aantal aanvragen laat zien dat distributeurs weinig profijt zien in de uitbreng van buitenlandse jeugd- en kinderfilms. De bijdragen komen terecht bij een zeer beperkt aantal distributeurs. De situatie rond de distributie en vertoning van de jeugdfilm is ronduit zorgwekkend.

ARTHOUSE

De regeling voor arthousefilms werkt goed; jaarlijks wordt de vertoning van zestien buitenlandse arthousefilms beloond met een bedrag van 10.000 euro. Het systeem werkt met een bijdrage achteraf. De regeling komt vooral ten goede aan films afkomstig uit niet-westerse landen met lage productiebudgetten.

EVALUATIE

In 2007 worden de distributieregelingen van het Fonds geëvalueerd. Het Fonds denkt na over stroomlijning van de verschillende regelingen.

NIEUW VERTONINGS- FONDS

OCW heeft een half miljoen euro per jaar beschikbaar om theaters en bioscopen financieel aan te sporen Nederlandse artistieke films te programmeren. Het Fonds werkt een regeling uit met exploitanten, distributeurs en leden van de werkgroep PAF (Pressiegroep Auteursfilm). Begin 2007 is een voorstel voor een regeling afgerond. De regeling verstrekt een bonus aan exploitanten die zich willen inzetten voor de vertoning van de artistieke Nederlandse film door films prolongeren. Tevens krijgen zij een budget toegewezen om plaatselijk publiciteit te maken. Ook is er geld beschikbaar voor komst van acteurs of regisseurs naar de theaters en voor andere publiciteitsdoelinden.

REGELING FESTIVALS

De regeling voor filmfestivals mag zich in een grote belangstelling verheugen. Van de 47 aanvragen werden er 27 toegekend. Het grote aantal aanvragen van enerzijds jaarlijks terugkerende festivals en anderzijds nieuwe interessante festivalinitiatieven noopt de commissie tot grote creativiteit bij de verdeling van de beschikbare middelen. Het aanbod van films die via deze festivals in Nederland te zien zijn, levert een steeds belangrijkere bijdrage aan de diversiteit van de filmcultuur in ons land en is een aanvulling op het aanbod van reguliere filmtheatervertoningen.

CONSULENT FILMVERTONING

De consultant filmvertoning is voor het tweede jaar werkzaam voor het Fonds. In 2006 richt hij zijn aandacht op accommodatie- en exploitatiebeleid, marketing, communicatie, onderzoek, vrijwilligersbeleid, digitalisering, samenwerking met bioscopen en theaters en op provinciaal en gemeentelijk filmbeleid. Hij constateert dat de inzet van de brancheorganisaties stagneert als gevolg van een terughoudende opstelling na het slechte filmjaar 2005 en vertraging in de besluitvorming. Gespecialiseerde en gesubsidieerde filmtheaters professionaliseren. Daarnaast is er groeiende aandacht voor artcinema in de gewone bioscopen. Gespecialiseerde filmvertoners en festivals trekken meer publiek (een stijging van twaalf

procent ten opzichte van 2005), terwijl het aanbod aanzienlijk verschaalt (25 procent minder premières). Gemeenten tonen meer betrokkenheid bij de bioscoopexploitatie en het aantal zalen voor de filmtheaters groeit.

FILMGEBOUW IN AMSTERDAM NOORD

Op 18 januari 2006 wordt het ontwerp van het nieuwe Filmgebouw op de noordelijke IJ-oever gepresenteerd. Behalve het Filmmuseum zal in 2010 ook het Filmfonds hierin zijn intrek nemen. Met het Filmmuseum en partners als ING-vastgoed, de gemeente Amsterdam en Ymere worden afspraken gemaakt over de indeling van het nieuwe gebouw.

SAMENWERKING

WERKGROEP FILMSTIMULERINGSBELEID

Over de toekomst van het filmstimuleringsbeleid van het kabinet onderhoudt het Filmfonds in de werkgroep Filmstimuleringsbeleid nauw contact met de belangrijkste organisaties in de filmwereld: Federatie Filmbelangen, CoBO, FINE, NVS, NVF en NVB. Een delegatie uit de werkgroep voert overleg met de ministeries van Financiën en OCW over bijstelling van de voor het laatst verlengde cv-maatregel en over een mogelijk nieuw instrument.

COMMISSIE-BRAKMAN/CORMAN

De minister laat zich over dit nieuwe instrument adviseren door een commissie, bestaande uit Inge Brakman en Ton Corman. Zij stellen voor om een suppletieregeling in het leven te roepen, die marktwerking beloont met extra subsidie. De regeling zou strikt gescheiden van andere subsidiemogelijkheden moeten worden ondergebracht bij het Filmfonds. De minister vraagt Ryclef Rienstra, voorzitter van de stichting die FINE beheert, en Filmfonds-voorzitter Hans Dijkstal om die regeling uit te werken en in te passen in de Fondsstructuur.

SUPPLETIEREGELING

Onder leiding van Hans Dijkstal en Ryclef Rienstra wordt door het departement, de NVS, FINE en het Filmfonds de suppletieregeling opgesteld. Bovendien worden de bestaande regelingen voor lange speelfilm en publieksfilm ineengeschoven in een regeling waarin ook de in januari 2007 aangekondigde beleidswijzigingen zijn verwerkt. Beide regelingen liggen ter toetsing bij de Europese Commissie.

OVERLEG MET HET VELD

De beleidswijzigingen worden in verschillende fasen besproken met delegaties van DDG, Netwerk Scenarioschrijvers, Federatie Filmbelangen en de NVS. Een deel van de in dit overleg gedane suggesties neemt het Fonds over.

VERHOUDING MET DE NVS

Met de NVS zijn de in 2005 gerezen geschillen over de koers van het Filmfonds in vier gespreksrondes besproken. In dit zogeheten Artisoverleg, waaraan twee maal twee bestuursleden en de directeuren deelnemen, wordt vastgelegd hoe Filmfonds en NVS met elkaar omgaan en wordt afgesproken een aantal beleidswijzigingen door te voeren. Haig Balian en Frans Peijster voeren namens het Fondsbestuur de gesprekken. Het Fonds voert minimaal eens per maand overleg met de NVS, waarin ook beleidswijzigingen worden besproken. Er loopt nog een discussie over een door de minister gewenst keurmerk voor producenten. Ook met de andere belangenorganisaties vindt regelmatig overleg plaats.

FONDSENOVERLEG

Met andere fondsen wordt periodiek overleg gevoerd. Onderwerpen die in 2006 aan bod komen zijn de vernieuwingen in de procedure van de Cultuurnota en de relatie met het departement van OCW.

OVERIG

AUDIT

Het functioneren van het Filmfonds wordt in maart onderzocht door de interne auditdienst van OCW. Deze controle vindt steekproefsgewijs plaats en staat los van de jaarlijkse accountantcontrole. Het eindoordeel van de OCW-accountants is positief. Het Filmfonds heeft zijn administratieve processen goed op orde en oefent adequate controle uit op verleende subsidies.

THINKTANK KOPENHAGEN

Eind juni organiseert het Deens Film Instituut (DFI) een bijeenkomst waar filmmakers en beleidsmakers uit Europa nadenken over de Europese film en het Europese filmbeleid. Het daarna verschenen rapport formuleert een aantal prangende vragen over Europese filmsubsidie. Wat bovenal opvalt is de enorme verbrokkeling. Ook in de grotere landen zijn nauwelijks robuuste bedrijven actief. Is het wenselijk dat Europa

met anderhalf miljard euro overheidsgeld jaarlijks ruim zevenhonderd films produceert? Moet er niet veel scherper geselecteerd worden door fondsen en subsidiënten? Het Filmfonds coördineert deelname aan de bijeenkomst en zet zich in voor een vervolg in kleinere kring in Nederland.

WEBSITE

Een team van Fondsmedewerkers kiest uit drie designbureau's het bureau dat de nieuwe website mag ontwerpen. Gebruiksvriendelijkheid en eigentijdse filmische uitstraling zijn kernwoorden uit de briefing. De nieuwe site gaat, na grondige tests, 2007 de lucht in.

NIEUW HOOFD DOCUMENTAIRE

Niek Koppen wordt eind 2006 aangesteld als hoofd Documentaire. Hij volgt per 1 april Kees Rijninks op. Koppen bouwde de laatste twintig jaar een naam op als regisseur en producent van documentaires. Hij regisseerde onder meer *De slag in de Javazee*, *The Hunt* en *De Keuken van Kok*. Als mede-eigenaar van het bedrijf Selfmade Films was hij producent van onder andere *Ramses* van Pieter Fleury en *Justiça* van Maria Ramos.

De keuze voor Koppen, gemaakt na een uitvoerige selectieprocedure, wordt binnen en buiten het Fonds met veel instemming begroet. Het is goed dat een gerenommeerd maker en producent als hij deze taak op zich neemt.

AFSCHEID

Arend Jan Heerma van Voss treedt na tien jaar af als bestuurslid. In december neemt het Fonds tijdens een speciale avond afscheid van hem en tevens van een aantal andere adviseurs, die per 1 januari 2007 vertrekken.

- Jules van den Steenhoven,
Commissie Lange speelfilm
- Özkan Gölpinar,
Commissie Lange speelfilm
- Signe Zeilich-Jensen,
Commissie Jeugd
- Erik Disselhof,
Commissie Documentaire
- Saskia Vredeveld,
Commissie Documentaire
- Wessel van der Hammen,
Commissie Documentaire
- John Appel,
Commissie Documentaire
- Lidy Klein Gunnewiek,
Commissie O&O

JAAAR

IN

BEEFD